Prejav predsedníčky Európskeho parlamentu Roberty Metsolovej na formálnom zasadnutí Európskej rady 24. marca 2022 v Bruseli.
Toto je naša chvíľa: posolstvo predsedníčky Metsolovej pre vedúcich predstaviteľov EÚ

Vážený Charles, vážená Ursula, drahý Emmanuel, drahí priatelia,

Táto invázia na Ukrajinu pre nás všetkých všetko zmenila. Znamená to, že je ohrozené všetko, čo sme obhajovali a propagovali na celom svete, pokiaľ ide o náš spôsob života a naše európske hodnoty. Európa musí v tejto chvíli konať, ak chceme zabezpečiť, aby to nezmenilo všetko aj pre ďalšiu generáciu. Toto je naša chvíľa.

Som hrdá na to, ako Európa reagovala a šla príkladom, pokiaľ ide o pomoc Ukrajine, ako aj pri vyvodzovaní zodpovednosti voči Kremľu. A som hrdá na svetovú alianciu, ktorú sme vybudovali. Svetový poriadok založený na pravidlách je aj naďalej silný – Putin nesprávne odhadol nielen odvahu a odpor Ukrajiny, ale aj silu demokratického poriadku. Urobil zásadnú chybu, keď naše diskusie pokladal za slabosť, a teraz zaplatí bezprecedentnú cenu.

Ukrajina, viac ako kedykoľvek predtým, teraz vzhliada k Európskej únii ako k svojej méte – a my musíme reagovať s úprimnosťou, ale aj s nádejou, ktorú tak zúfalo potrebuje. Samozrejme, každá krajina musí mať vlastnú cestu a táto cesta môže byť zložitá – ale európska budúcnosť Ukrajiny by nemala byť spochybňovaná. Rovnako jasne sa musíme vyjadrovať aj vo vzťahu k západnému Balkánu.

Nedávne hrozby Ruska voči Bosne a Hercegovine nenechávajú pochybnosti o tom, že Putin je pripravený pokračovať vo svojej ničivej kampani aj na západnom Balkáne.

Z Ukrajiny utiekli milióny ľudí. Ďalšie milióny sú vnútorne vysídlenými osobami a očakáva sa, že sa vydajú na cestu do Európy. Musíme byť pripravení – ale čo je ešte dôležitejšie, musíme byť odhodlaní urobiť to, čo je potrebné na umožnenie budúcnosti bez strachu pre tých, ktorí prichádzajú na naše hranice. Toto úsilie musíme viesť my. Európa, ktorú musíme ukázať, musí mať otvorené srdcia a otvorené príbytky, a teda musí byť hmatateľným vyjadrením nášho európskeho modelu: prepojenia súcitu a sily.

Musíme zostať ostražití. Príliš veľkému počtu zraniteľných osôb, najmä žien a detí, hrozí vykorisťovanie alebo ešte horšie situácie a musíme zabezpečiť, aby boli zavedené právne nástroje, ktoré nám umožnia zistiť, kto sa nachádza na našich hraniciach.
To znamená, že treba obnoviť úsilie o napredovanie právnych predpisov, ktoré sú v štádiu návrhov. Môžeme nájsť riešenia – a vo všetkých svojich rozhovoroch s mnohými z vás som videla ochotu a porozumenie, že svet sa zmenil, a tak sa musíme zmeniť aj my. Nasledujúce mesiace budú kľúčové a Európsky parlament bude pre vás konštruktívnym a pragmatickým partnerom. Aktivácia smernice o dočasnej ochrane bola dobrým opatrením, ale vieme, že to nebude stačiť.

Chcem zdôrazniť, že Európsky parlament má rovnaké ciele ako vy a chce nájsť riešenia spoločných výziev, pred ktorými stojíme.

Máme teraz príležitosť nájsť praktické a realizovateľné riešenia otázok azylu a migrácie, ktoré boli príliš dlho zablokované. Nastal čas posilniť našu jednotu pred tým, ako budeme čeliť bezvýchodiskovej situácii a opäť budeme musieť našim občanom predkladať ospravedlnenia, prečo sme to nezvládli.

To isté platí pre právny štát. Môžeme nájsť cestu vpred. Náš európsky model – ktorého súčasťou sa chce Ukrajina stať – spočíva v rozhodnej obrane právneho štátu, spravodlivosti a rovnosti príležitostí. Nemôžeme stratiť z dohľadu dôvody, pre ktoré sa Ukrajina tak intenzívne usiluje pripojiť k našej Únii. Kvôli našim spoločným hodnotám sa za tento projekt oplatí bojovať.

Pokiaľ ide o bezpečnosť: Putin urýchlil túto diskusiu o celú jednu generáciu. Naše zmýšľanie sa teraz zásadne zmenilo. Sme ohrození a musíme sa navzájom zbližovať, zvyšovať príspevky jednotlivých štátov na obranu a efektívnejšie využívať náš spoločný rozpočet Únie. Preskúmajme, ktoré finančné prostriedky zostávajú nevyužité, a presmerujme ich tam, kde sú najviac potrebné.

Nemôžeme hovoriť o bezpečnosti bez toho, aby sme hovorili aj o **potravinovej bezpečnosti**. Musíme predvídať ďalšiu krízu pred naším prahom a nájsť spôsob, ako ochrániť naše dodávateľské reťazce, našich poľnohospodárov a našich ľudí.

Pokiaľ ide o energie: Chcela by som zdôrazniť význam synchronizácie ukrajinskej a moldavskej elektrickej siete s našou – bol to hmatateľný výsledok. Dosiahlo sa to vďaka mimoriadnemu úsiliu zúčastnených strán, ktoré sa tejto výzve venovali. Je potrebné pochváliť aj nepretržitú podporu, ktorú prejavujú susedné členské

štáty pri zabezpečovaní tokov plynu smerom na východ na Ukrajinu, čo predstavuje tretinu ukrajinských potrieb plynu.

Popri tom sa zvyšujú ceny energie v celej Únii a chcem vyjadriť podporu iniciatívam, v ktorých sa vyzýva na koordinované prístupy, ktoré predstavili mnohí z vás.

Európsky parlament tiež víta nový návrh Komisie zabezpečiť, aby sa zásoby plynu v EÚ pred budúcou zimu doplnili na 80 % kapacity, a to prostredníctvom mechanizmov spoločného obstarávania, povinných strategických zásob a začlenenia dodatočných solidárnych opatrení. Členské štáty a Komisia by mali vedieť, že Parlament je ochotný zaoberať sa týmto návrhom s naliehavosťou, ktorú si súčasná situácia vyžaduje. My sme pripravení.

Musíme urýchlene pracovať na diverzifikácii našich zdrojov energie a zbaviť sa ich závislosti od Ruska. Naším dlhodobým cieľom musí byť, aby sme úplne prestali dovážať ruský plyn. Vieme, že k tomu nemôže dôjsť zo dňa na deň, ale je to jediné dlhodobé riešenie.

Musíme konať rovnako ambiciózne ako v prípade iniciatívy Fit for 55. Teraz musíme napredovať rýchlejšie, a nie spomaľovať – ide predsa o našu bezpečnosť a nezávislosť, ako aj o naše výzvy spojené s klímou.

Napokon mi dovoľte povedať zopár slov o potrebe podporiť obnovu Ukrajiny. Aj v tejto oblasti môže naša Únia prevziať vedúcu úlohu – podobne ako sme preukázali pri vytváraní osobitného fondu solidarity pre Ukrajinu. Úsilie Grécka

a Talianska, ktoré prisľúbili opätovne vybudovať divadlá a nemocnice v Mariupole, prináša nielen hmatateľné výsledky, ale aj nádej.

To, čo Ukrajina potrebuje, aby vytrvala, je práve nádej. Viera v Európu. Viera v zahnanie obrovskej vojnovej mašinérie Putina.

Ďakujem vám.